

Collegebesluit

Collegevergadering: 4 februari 2020

Zaaknummer : 536784
Afdeling : Welzijnszaken
Portefeuillehouder : J.F. Struijf (wethouder)
Openbaarheid : Openbaar

ONDERWERP

Overeenkomst 'Uitwerking Bestuurlijke opdracht Veilig Thuis'

SAMENVATTING

Met ingang van 1 januari 2020 is Veilig Thuis overgegaan naar de Veiligheidsregio Kennemerland en is de Stichting Veilig Thuis opgeheven. De vervolgstap behelst het inbedden van VT in een heldere zorg- en veiligheidsketen en het ontwikkelen van een goede governance structuur. Tot dit gereed is dienen er tijdelijke afspraken te worden gemaakt over onder andere de prestaties, financiering en de sturing. Hiertoe is een overeenkomst opgesteld, de "Uitwerking Bestuurlijke opdracht Veilig Thuis". Het college heeft ingestemd met het aangaan van deze overeenkomst. Daarnaast is uit de praktijk gebleken dat het wenselijk is dat de VRK/VT wordt gemandateerd voor het inzetten van crisis jeugdhulp. Gevraagd is in te stemmen met deze mandatering.

JURIDISCH EN BESLUITKADER

Wet maatschappelijke ondersteuning 2015
Jeugdwet
Beleidsplan Sociaal Domein 2020-2023
Algemene wet bestuursrecht

BESLUIT B&W

1. om in gezamenlijkheid met andere gemeenten in de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK), met uitzondering van Uitgeest, de opdracht te geven aan Veiligheidsregio Kennemerland om per 1 januari 2020 uitvoering te geven aan de taken van Veilig Thuis in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015;
2. om in gezamenlijkheid met andere gemeenten in de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK), met uitzondering van Uitgeest, de opdracht te geven aan Veiligheidsregio Kennemerland om per 1 januari 2020 uitvoering te geven aan de extra taken: Coördinatie Tijdelijk Huisverboden (Wet tijdelijk huisverbod en Wet maatschappelijke ondersteuning artikel 4.1.1.), de inzet voor de Integrale Crisisdienst Jeugd 0-23 jaar (ICD) en de inzet ten aanzien van het Centrum Seksueel Geweld (CSG) en het Multidisciplinair Centrum kindermishandeling (MDCK) / multidisciplinaire aanpak structurele en acute onveiligheid (MDA++);
3. voor deze taken in 2020 een bedrag van in totaal € 293.415 aan de Veiligheidsregio Kennemerland ter beschikking te stellen;

Collegebesluit

Collegevergadering: 4 februari 2020

4. dit te doen middels een nadere uitwerking Bestuurlijke opdracht Veilig Thuis;
5. voor de uitvoering van de Integrale Crisisdienst 0-23 jaar, de directeur Publieke Gezondheid van de VRK met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2020, mandaat te verlenen met de mogelijkheid tot ondermandatering aan de triagisten van de crisisdienst van Veilig Thuis, waarbij we al genomen besluiten tot het onze maken;
6. het genoemde mandaat te verlenen bij besluiten tot toekenning van de volgende jeugdhulpvoorzieningen: ambulante spoedhulp, crisispleegzorg en crisisopvang;
7. deze besluiten ter kennisname te brengen van de commissie Samenleving (C-stuk).

AANLEIDING

Sinds de invoering van de Jeugdwet in 2015 dienen gemeenten in regionaal verband zorg te dragen voor een Veilig Thuis organisatie. Veilig Thuis biedt hulp bij huiselijk geweld en/of kindermishandeling. In 2015 is door de gemeenten Beverwijk, Bloemendaal, Haarlem, Haarlemmermeer, Heemskerk, Heemstede, Velsen en Zandvoort het besluit genomen om Veilig Thuis onder te brengen in een stichting Veilig Thuis-Kennemerland (VT-K). De afspraak was om dat besluit in 2017 te evalueren. In 2017 en 2018 zijn daartoe een evaluatie en een nadere verkenning uitgevoerd. Hieruit bleek dat het functioneren van VT mogelijk beter geborgd is bij onderbrenging onder de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK). Op basis hiervan is in 2019 door de gemeenten het besluit genomen om de overgang van VT naar de VRK in gang te zetten. Er is een bestuurlijke opdracht verleend waarna VRK een reorganisatieplan en een projectplan heeft opgesteld.

De VRK heeft in december 2019 het eerste deel van deze overgang uitgevoerd. Per 1 januari 2020 zijn de medewerkers van VT in dienst bij de VRK en is de Stichting Veilig Thuis opgeheven. Binnen de VRK is VT een zelfstandige sector met een eigen identiteit en een apart onderdeel binnen de begroting van de VRK.

Het tweede deel van de overgang behelst het inbedden van VT in een heldere zorg- en veiligheidsketen en het ontwikkelen van een goede governance structuur. Tot dit gereed is dienen er tijdelijke afspraken te worden gemaakt over onder andere de prestaties, financiering en de sturing. Hiertoe is een overeenkomst opgesteld, de "Uitwerking Bestuurlijke opdracht Veilig Thuis". Gevraagd wordt in te stemmen met het aangaan van deze overeenkomst met de VRK voor de uitvoering van de taken van Veilig Thuis.

Daarnaast is uit de praktijk gebleken dat het wenselijk is dat de VRK/VT wordt gemandateerd voor het inzetten van crisis jeugdhulp. Gevraagd wordt in te stemmen met deze mandatering

Collegebesluit

Collegevergadering: 4 februari 2020

MOTIVERING

De verwachting is dat gemeenten met het inbrengen van VT onder de VRK hun verantwoordelijkheid voor de taken van VT beter kunnen nemen en dat er efficiëntie kan worden bereikt op het gebied van de bedrijfsvoering. Daarnaast biedt het onderbrengen van VT onder de VRK de mogelijkheid dat er een betere verbinding wordt gemaakt met andere diensten van de VRK (zoals het Zorg en Veiligheidshuis) wat de positie van VT in de zorg- en veiligheidsketen kan verstevigen. Hier dient een goede governance structuur op het gebied van zorg en veiligheid aan ten grondslag te liggen. Afhankelijk van de uitkomst van dit proces wordt de inbedding van VT in de VRK bestendig door het opnemen van VT in de Gemeenschappelijke Regeling (GR) of wordt hiervoor een andere oplossing gekozen. Voor de tussenliggende periode dienen er afspraken te worden gemaakt over de te leveren prestaties, de financiën en de sturing en monitoring.

Prestaties

VT heeft, in afstemming met de gemeenten, voor 2020 vier prestatieplannen inclusief financiën aangeleverd:

1. Aangepast prestatieplan VT Regulier 2020;
2. Prestatieplan Integrale crisisdienst Jeugd 0-23 (ICD) 2020;
3. Prestatieplan Centrum Seksueel Geweld Noord-Holland (CSG) 2020;
4. Prestatieplan Multidisciplinair Centrum kindermishandeling (MDCK) en Multidisciplinaire aanpak acute en structurele onveiligheid (MDA++) 2020.

Ieder prestatieplan is afzonderlijk besproken en er zijn per prestatieplan inhoudelijke en financiële afspraken gemaakt. Zowel de reguliere taken als de extra taken die VT uitvoert zijn echter volop in ontwikkeling. Deze ontwikkelingen worden hieronder geschetst.

Bij de uitvoering van de reguliere taken is door VT in 2019 een stijging van het aantal meldingen geconstateerd. Op basis van deze stijging heeft VT aangegeven voor 2020 een hogere inzet en een daarmee gepaard gaande kostenstijging te verwachten. De verantwoordelijke wethouders hebben hierop aangegeven dat voor de financiering van de taken van VT uit moet worden gegaan van het voor 2020 vastgestelde bedrag in de gemeentebegrotingen. VT heeft het prestatieplan VT Regulier vervolgens aangepast. Afgesproken is de ontwikkeling van het aantal meldingen in het eerste kwartaal van 2020 nauwlettend te volgen.

Voor de ICD heeft VT een prestatieplan ingediend op basis van de huidige werkwijze en bezetting. Het gevraagde bedrag is hoger dan in de begrotingen van de gemeenten is opgenomen. VT heeft aangegeven het bedrag niet te kunnen aanpassen omdat een aantal partners die personeel leverden voor de ICD zich hebben teruggetrokken en VT nu zorg moet dragen voor voldoende capaciteit. De ICD is echter in ontwikkeling en de verwachting is dat de nieuwe werkwijze in de

Collegebesluit

Collegevergadering: 4 februari 2020

tweede helft van 2020 tot een kostenbesparing zal leiden. Op basis van deze ontwikkeling is afgesproken dat het voor 2020 vastgestelde bedrag in de gemeentebegrotingen leidend is, maar dat de financiering van de eerste helft van 2020 zal worden gebaseerd op de huidige werkwijze. Dat betekent dat er voor de tweede helft van 2020 een lager bedrag voor de ICD beschikbaar is. Voor Heemstede betekent dit dat voor de ICD in de eerste helft van 2020 €20.457,- beschikbaar is en voor de tweede helft €18.486, -.

Voor de uitvoering van het prestatieplan CSG is het totaal beschikbare bedrag van de regio leidend. Het CSG wordt door onze regio samen met een aantal gemeenten uit Noord-Holland Noord en Zaanstreek-Waterland uitgevoerd. Voordat het totaal beschikbare bedrag voor deze regio wordt toegezegd, wordt nog nader overlegd over de bijdrage van de andere gemeenten.

Voor het MDCK/MDA++ is een prestatieplan ingediend op basis van de huidige situatie. Het MDCK/MDA++ is nog volop in ontwikkeling en dit zal van invloed zijn op de prestatieafspraken en de financiering in de loop van 2020. Ook hier is afgesproken dat het totaal beschikbare bedrag van onze regio leidend is.

Sturing en Monitoring

In het projectplan van de VRK is het regelen van de governance opgenomen en in de nadere uitwerking van de bestuurlijke opdracht is afgesproken dat zolang er geen nieuwe afspraken zijn gemaakt rond de governance, de huidige afspraken worden gehandhaafd. In de overeenkomst is daarom opgenomen dat voor de duur van de overeenkomst de huidige structuur voor sturing en monitoring behouden blijft. Onderdeel hiervan is dat de gemeenten en de VRK, sector Veilig Thuis, ieder kwartaal in overleg treden om de prestaties, het aantal meldingen en onderzoeken, de wachtlijsten en de financiën met elkaar te monitoren.

In het eerste kwartaal wordt aan de hand van het feitelijk aantal meldingen in 2020 verdere afspraken gemaakt over de prestaties en financiën voor de reguliere taken. Ook de ontwikkelingen rond de extra taken van Veilig Thuis worden gemonitord en waar nodig wordt actief op afspraken gestuurd.

Mandatering VRK/VT voor crisisinzet

Voor de uitvoering van de reguliere taken heeft VT een wettelijke bevoegdheid, maar voor de uitvoering van de Integrale crisisdienst (ICD) wordt voorgesteld de VRK/VT te mandateren om besluiten te kunnen nemen over de inzet van crisis jeugdhulp (ambulante spoedhulp, crisisspleegzorg en crisisopvang).

VT/ICD is door de gemeente Heemstede, als enige gemeente in de regio, niet eerder gemandateerd voor de inzet van de crisis jeugdhulp. Wanneer deze inzet nodig is neemt VT/ICD contact op met het Centrum Jeugd en Gezin Heemstede (CJG). Deze werkwijze is een waarborg dat het CJG in een vroeg stadium

Collegebesluit

Collegevergadering: 4 februari 2020

betrokken wordt bij de casuïstiek. Inmiddels is de samenwerking van VT met het CJG echter geïntensiveerd en is deze waarborg voor betrokkenheid van het CJG niet langer nodig. Omdat de huidige regeling leidt tot extra administratieve handelingen voor zowel VT als het CJG wordt daarom voorgesteld om, gelijk de andere gemeenten in de regio, de VRK/VT te mandateren voor de inzet van deze jeugdhulpvoorzieningen.

FINANCIËN

Het Rijk stelt middelen beschikbaar voor de uitvoering van de taken van VT vanuit de decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang (DUVO) aan de Centrumgemeente Haarlem. Het resterende bedrag komt ten laste van de deelnemende gemeenten en wordt onderling verrekend op basis van inwoneraantal.

Voor onze gemeente komen de totale kosten voor de reguliere taken en de extra taken van Veilig Thuis uit op: € 293.415,- Deze middelen zijn als volgt verdeeld:

Reguliere VT taken:	€ 233.034,-
ICD:	€ 40.914,-
CSG:	€ 4.168,-
MDCK/MDA++:	€ <u>15.299,-</u>
Totaal	€ 293.415,-

Deze kosten kunnen worden gedekt binnen de hiervoor in de begroting opgenomen middelen (grootboek nr 6.672.01.60; JEUGDWET; Veilig Thuis (AMHK), Integrale crisisdienst en MDCK/MDA++).

Risico's

Er zijn een aantal financiële risico's:

1. Reguliere taken VT: het aantal meldingen en onderzoeken kunnen meer stijgen dan nu in het prestatieplan is opgenomen. De daarvoor benodigde inzet van VT voor 2020 zal dan hoger zijn dan geraamd en hiervoor is nog geen dekking.
2. De kosten voor de ICD voor de tweede helft van 2020 zijn onzeker. Deze zijn afhankelijk van de doorontwikkeling in 2020. Het is daarmee onzeker of het bedrag dat voor de tweede helft van het jaar resteert voldoende zal zijn.
3. Voor het CSG is nog geen definitieve uitspraak gedaan over de middelen die de gemeenten van de andere regio's hiervoor ter beschikking stellen. Wanneer deze gemeenten onvoldoende bijdragen kan het voortbestaan van het CSG onder druk komen te staan. Dit kan leiden tot een verzoek om een hogere bijdrage.
4. De uitvoering van MDCK/MDA++ is volop in ontwikkeling. De taken van VT hiervoor kunnen sterk gaan wijzigen. Welke kosten hieraan verbonden zijn is nog onduidelijk.

Collegebesluit

Collegevergadering: 4 februari 2020

5. De precieze hoogte van de DUVO gelden en de eventuele extra gelden vanuit het Rijk voor 2020 zijn op dit moment nog onduidelijk.

De risico's worden nauwlettend gemonitord door gemeenten. Aan VT/VRK is nadrukkelijk aangegeven dat voor de uitvoering van de taken uit moet worden gegaan van het voor 2020 vastgestelde bedrag in de gemeentebegrotingen. Dit is ook het uitgangspunt bij de financiële sturing.

In het eerste kwartaal van 2020 wordt duidelijk of de stijging van het aantal meldingen en onderzoeken begin 2020 heeft doorgezet. Indien de financiering voor de reguliere taken van VT op basis van de prognose van 2020 moet worden aangepast zullen het college en de raad hier eind maart / begin april over worden geïnformeerd. De wijziging van de begroting voor 2020 kan worden meegenomen in de besluitvorming voor de voorjaarsnota.

Verwacht wordt dat in de tweede helft van 2020 meer duidelijk is over de financiële gevolgen van de ontwikkelingen rond de ICD, het CSG en het MDCK/MDA++, waarna college en raad hierover zullen worden geïnformeerd.

PLANNING/UITVOERING

De overgang van VT naar de VRK is met ingang van 1 januari 2020 een feit, de overeenkomst zal daarom met terugwerkende kracht in gaan op 1 januari 2020.

Het college en de gemeenteraad worden in het tweede kwartaal 2020 over de voortgang van de ontwikkelingen geïnformeerd.

Indien aanpassing van de GR aan de orde is of er zijn ontwikkelingen die vragen om nieuw beleid, dan zal dit aan de gemeenteraad ter besluitvorming worden voorgelegd.

PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

De overeenkomst is tot stand gekomen in samenwerking met experts van de verschillende gemeenten, VT en de VRK.

Het gezamenlijk aangaan van deze overeenkomst met de VRK is door de betrokken wethouders afgestemd tijdens het portefeuillehoudersoverleg Sociaal Domein.

BIJLAGEN

1. Overeenkomst 'Uitwerking Bestuurlijke opdracht Veilig Thuis'
2. Bestuurlijke opdracht
3. Opdrachtaanvaarding 2019-07-08 AB ap 11 aanvaarding door AB taakopdracht gemeenten Veilig Thuis
4. Prestatieplan VT 2020

Collegebesluit

Collegevergadering: 4 februari 2020

5. Prestatieplan ICD 2020
6. Prestatieplan CSG 2020
7. Prestatieplan MDCK 2020
8. Verdeelsleutel gemeenten financiën Veilig Thuis 2020
9. Regionaal calamiteitenprotocol